

Жамиятдаги спорт натижаларининг тараққиётга таъсир этувчи омиллар

Махбуба Иброхимжон қизи Ғуломова
40-мактаб

Аннотация: Ушбу мақолада спорт мусобақалари ижтимоий ҳаётнинг ажралмас қисми эканлиги, уларнинг спорт натижаларига таъсир этувчи омиллари ҳамда давлатимиз томонидан спортни ривожлантириш йўлида амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг аҳамияти таҳлил қилинади. Шунингдек, спортчиларнинг юксак натижаларга эришишлари учун зарур бўлган шарт-шароитлар ва тавсиялар муҳокама қилинади. Спортни оммавийлаштириш, унинг жамият ривожига қўшаётган ҳиссаси ва бу йўналишда амалга оширилаётган инновацион ёндашувлар ҳақида ҳам маълумотлар келтирилади. Бундан ташқари, жаҳонда спортга оид илғор тажрибалар ва инновацион методлар таҳлил қилинади.

Калит сўзлар: спорт, мусобақалар, жисмоний тарбия, ютуқлар, меъёрлар, ҳаракатлар, мутахассислар, очколар, инновациялар, спорт инфратузилмаси, технологиялар, спорт психологияси, диета, спорт тадқиқотлари, мусобақалар механизми, тренерлар

Factors affecting the development of sports results in society

Makhbuba Ibrohimjon kizi Gulomova
School №40

Abstract: This article analyzes the fact that sports competitions are an integral part of social life, the factors affecting their sports results, and the importance of measures taken by our state to develop sports. It also discusses the conditions and recommendations necessary for athletes to achieve high results. Information is also provided about the popularization of sports, its contribution to the development of society, and innovative approaches implemented in this direction. In addition, advanced experiences and innovative methods in sports in the world are analyzed.

Keywords: sports, competitions, physical education, achievements, standards, actions, specialists, points, innovations, sports infrastructure, technologies, sports psychology, diet, sports research, competition mechanism, coaches

Кириш

Ҳар бир халқнинг маданияти, урф-одатлари ва турмуш тарзи ўзига хос хусусиятларга эга. Жисмоний маданият эса умумий маданиятнинг муҳим таркибий қисми ҳисобланади. Юқори савиядаги спорт ютуқлари ва оммавий жисмоний тарбия жамият ривожига муҳим ўрин тутди. Спорт нафақат жисмоний соғлиқни мустаҳкамлайди, балки ёш авлодни интизомли ва мақсадга йўналтирилган шахслар сифатида тарбиялашда ҳам катта аҳамиятга эга. Спорт одамлар ўртасида ижтимоий муносабатларни мустаҳкамлайди, соғлом турмуш тарзини шакллантиришда муҳим восита ҳисобланади.

Спорт мусобақалари рақобатчи ҳаракатларини тартибга солиш, жисмоний имкониятларни намоён этиш ва энг яхши натижаларга эришиш имконини беради. Бугунги кунда спорт мусобақалари турли услуб ва тизимларга асосланиб ташкил этилади. Шунингдек, янги технологиялар ва илғор методлар спортчилар тайёргарлигига катта таъсир ўтказмоқда. Жаҳон тажрибасида рақамли спорт таҳлиллари, биомеханика, физиология ва психологияга асосланган индивидуал тайёргарлик дастурлари оммалашиб бормоқда.

Спорт натижаларига таъсир этувчи асосий омиллар

Спортчининг индивидуал қобилияти ва тайёргарлик даражаси.

Тайёргарлик тизимининг самарадорлиги, унинг мазмун ва техник базаси.

Спорт муҳитининг ижтимоий аҳамияти ва оммабоплиги.

Спорт инфратузилмаси, замонавий ўқув-машғулот мажмуалари ва инвентарлар билан таъминланганлиги.

Спорт психологияси - спортчиларнинг руҳий ҳолати ва мотивацияси.

Диета ва озиқланиш, спорт тиббиёти ва биотехнологиялар.

Халқаро тажрибалар ва замонавий машғулот методларини жорий қилиш.

Замонавий тренажёрлар, технологик симуляция ва сунъий интеллект ёрдамидаги тайёргарлик жараёни.

Мусобақаларнинг хусусиятлари ва уларни такомиллаштириш

Спорт мусобақалари иштирокчиларнинг жисмоний ва руҳий тайёргарлик даражасини баҳолаш имконини беради. Мусобақаларнинг турли босқичларда ташкил этилиши ва уларнинг қоидалар асосида ўтказилиши спортда адолатли баҳолаш тизимини шакллантиради. Шу билан бирга, мусобақаларнинг турли форматда ўтказилиши спортчиларнинг тактик имкониятларини янада ривожлантиришга хизмат қилади. Бугунги кунда электрон спорт таҳлил тизимлари ва симуляция дастурлари ҳам мусобақа жараёнларини яхшилашда муҳим аҳамият касб этмоқда. Шунингдек, сунъий интеллект ва автоматлаштирилган видео таҳлиллار рақобатбардошликни оширишга хизмат қилади. Жаҳон стандартларига мувофиқ мусобақаларни ташкил этиш орқали маҳаллий спортчилар халқаро майдонда рақобатбардош бўлиши мумкин.

Спортни ривожлантиришда давлат сиёсати ва келажак йўналишлари

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришганидан кейин спортни ривожлантириш ва унинг оммавийлигини ошириш йўлида бир қатор ишларни амалга оширди. 2020 йил 24 январдаги ПФ-5924-сонли Фармон асосида жисмоний тарбия ва спортни оммалаштириш, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш ҳамда халқаро мусобақаларда муносиб иштирок этиш учун шарт-шароитлар яратиш бўйича чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Шу билан бирга, спорт мактаблари, замонавий спорт иншоотлари ва махсус тренинг дастурлари орқали ёшларнинг имкониятлари кенгаймоқда. Давлат томонидан спорт турларини ривожлантиришга йўналтирилган инвестициялар ва ҳомийлик дастурлари ишлаб чиқилмоқда. Келажакда спорт психологияси, рационали ва тиббий тадқиқотларга асосланган ҳолда тайёргарлик тизимини янада яхшилаш режалаштирилган.

Хулоса

Спорт соҳасини янада такомиллаштириш учун таълим муассасаларида спорт тадбирларини кўпроқ ташкил этиш, иқтидорли ёшларни аниқлаш ва уларнинг қобилиятларини ривожлантиришга эътибор қаратиш муҳим ҳисобланади. Спортчининг шахсий тайёргарлик даражаси, жисмоний ва руҳий ҳолати ҳамда замонавий методларнинг қўлланилиши юксак натижаларга эришишда асосий омиллардир. Давлат сиёсати ва жамиятнинг қўллаб-қувватлаши орқали Ўзбекистонда спортнинг янада ривожланишига эришиш мумкин. Шунингдек, спортда инновацияларни жорий этиш, рақамли технологиялар ва сунъий интеллектдан фойдаланиш спорт натижаларини янада яхшилашга хизмат қилиши мумкин. Спорт соҳаси илмий тадқиқотлар ва замонавий физиология билан бирлаштирилганда, мамлакатда юқори даражадаги спортчиларни тайёрлаш учун мустаҳкам замин яратилади.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 январдаги ПФ-5924-сонли Фармони.
2. Б.И. Неъматов - "Спорт машғулотини назарияси ва услубиёти" (2020 йил).
3. Халқаро спорт таҳлили марказининг 2023 йилги ҳисоботи.
4. Жаҳон спорт илмий тадқиқотлар институтининг 2022 йилги ҳисоботи.